

A gyakorlat után. A kép jobb szélén Mákos István, megyei parancsnok.

Pihenő helyett szolgálat

Gyakorlaton munkásörökkel

A feltételezés szerint a Szeged környéki homoki községek területére diverzánok szűrődtek be, azaz ejtőernyővel ereszkedtek alá. Tűzerejükről, létszámukról már pontos adatok érkeztek parancsnoki harcálláspontra. Az ellenség elfogása, megsemmisítése a cél. Sem az ég, sem a föld nem szippanthatja fel őket. Erről gondoskodtak a Gera Sándor nevét viselő munkásör- zászlóalj egységei, valamint a velük szolgálatot teljesítő rendőrök. A határőrség is megerősítette sorait ezen a szakaszon. Nem volt út, dűlő, csapás, mesgye, amit ne „fogtak” volna az egységek.

„Csomag” az aknavetőktől

A parancsnoki harcálláspontban is mindenki a helyén volt. Nyolcvan-száz négyzetkilométeres körzetben feszültek az idegek. A rádiók közül „Oron” hívott először. Néhány jól irányított „csomagot” kért a gyorsan mozgó aknavetőktől, mert egy csoport ellenséges ejtőernyős beásta magát védekezésre, látva, hogy egérfogóba került. Nincs kiút, nem tudnak „felszívódni” a közeli erdőszélekbe. A Tisza fedőnévű rádiók a B-szelvényben felvő erdőbe kérték sürgősen Rablót, a kitűnő nyomozókutyát, amely több nemzetközi versenyen szerzett már babérokat. A negyvenöt kilós gyönyörű állattal nem lenne jó összetalálni, amikor munkában van, pláne rátámadni. Amíg a pihenője tartott is jelszók: tíz egyforma munkásör sapka közül az első szimatira kiválasztotta, amelyet előzőleg szagoltattak meg vele. A Rabló tehát útrakelt. Kisvártatva azt jelentették, hogy a rászabott feladatot most is teljesítette.

Vikend helyett

Mire a nagygyakorlatra meghívott vendégek beleszótoltak a látványokba, addigra már elszaladt hét-nyolc szolgálatban eltöltött óra. A fáradtság legkisebb jele sem látszott azonban a munkásörök arcán. Perneki Dezső, a szegedi vasöntőde olvasztára harmadmagával, a kábelgyári Szekeres Györgygyel és ugyanott dolgozó Savanya István művezetővel blokkolta golyósóróval a városba vivő utat.

— Lett volna enélkül is szombati, vasárnap programjuk? — kérdeztem tőlük. — Hát persze — nevette el magát Perneki Dezső. — A családdal Szatymazra mentünk volna a bányaművekhez, éppen szabadszombatosok voltunk. Node sebaj, most a szolgálat az első.

A ruzsai körzeti megbízott Krizsán Sándor főtörzsőrmester lagziba volt hivatalos. Onnan azonban kicsit

megkészt. Bizonyára csak a menyasszonytánc után ért oda. Viszont mozgalmos, élmenyekkel teli volt a napja, amit együtt töltött a munkásörökkel.

Egy eltévedt kistiú

Nem volt jármű, ami kicsúszhatott volna az ellenőrzés alól, pechükre a feketefuvarosoknak. Mert akadt ilyen is. Kedves epizód volt, amikor egy öt éves eltévedt kistiút két faluval arrább kellett hazavinni. A fegyverekkel teli kocsi, a sürgős-forgás, a ritka látványosság csalta el otthonról. Alkonyodott, mire hazaértek vele.

A felderítők harcálláspontján talákoztunk a Hazafias Népfront szegedi, III. kerületi titkárával, Sziládi Sándorral. Társaival éppen ellenőrizte az ES 00—72-es rendszámú motorkerékpárt

és utasát, ugyanígy a CM 89—99-es rendszámú személygépkocsit. A következő kocsi utasainak viszont már tisztelegve jelentett: dr. Ozvald Imre, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára ugyanis sorra látogatta a harcban álló egységeket Mákos István megyei, Fűlök József városi, Arany János járási munkásörparancsnokok és dr. Kovács Lajos rendőrkapitány kíséretében.

Erősen esteledett már, kigyulladtak a községek fény-szemel, az elsurranó gépkocsi reflektorai pásztázták az utat. A gyakorlat végéig jó félóra volt még hátra, de bent, a főhadiszálláson már javában folyt az értékelés. Az egységek mozgását, sikerét nyomon követhettük a térképen. A végeredmény nem volt kétséges: az idegi kiképzési évet gyakorlatból is jól zárták a szegedi munkásörök.

Lódi Ferenc

Ezer és egy tucat

A szabályozás nem halogatható sokáig

Nem tudom, hogy örömmünkre szolgálhat-e, hogy manapság már Szegeden is hétköznapi eset az utcákon a közlekedési dugó. Nagyon felszaporodtak a járművek, az szent igaz, de azért még koránt sincs annyi belőlük, hogy ezeket a forgalmat bénító körülményeket természetesnek vegyük. A közlekedés szervezése vagy éppen szervezetlensége legalább annyira az okok között szerepel, mint az erősödő közúti forgalom.

Mind tarthatatlanabb

A Belváros közlekedésének új rendjén most dolgoznak — bár egy kissé túlságosan is lassan készül —, úgyhogy kár lenne elébe vágni. Egy észrevétel azonban legalábbis előkivánczozik: mind tarthatatlanabb a helyzet Szeged egyszem Tisza-híd-ján.

A városi tanács számára 1967. október 24-i dátummal készült egy tanulmány Szeged közlekedési helyzetéről és távlatairól. Ebben szó szerint a következő olvasható: „Ma a közúti hidon csúcsórában 1160 E (egység) jármű halad át. A hid tervezett kapacitása 900 E jármű/óra, míg a lehetséges kapacitása 1200 E jármű/óra. Amint látható, tervezési kapacitását már meghaladta, lehetséges kapacitását 1968-ban eléri. A 43. számú út forgalma erősen növekedni fog a nagylaki határátkelő-

hely megnyitása után. A növekvő forgalom igénye ma már forgalmi szabályozással (lovaskocsi-forgalom időbeni korlátozása) nem elégíthető ki. A második közúti híd mielőbbi megépítése tehát halaszthatatlan.”

Túl a „lehetségesen”

A tanulmány megjelenése óta „csupán” annyi történt, hogy valóban megnyílt a nagylaki határátkelő, s a 43-as út — benne a hiddal — nemzetközi útvonallá lett; út vagyunk az 1968-as esztendőn, tehát minden bizonnyal a „lehetséges” 1200 óránkénti járműforgalom: az újszegedi közlekedés ugyan sokat javult a körforgalom bevezetésével, de ez a híd nem érinti; viszont megkezdtek a feljáró átépítését, s most az egyébként is nagyon keskeny úttest körülbelül fele szélességű 30 méter hosszán; megszűnt a villamos, de helyette gyorsabban közlekedő, nagy testű csuklós autóbuszok járnak.

Akárhogy is osztjuk, szorozzuk, a híd zsúfoltsága nagyobb a sokévi átlagnál! Bármennyire igaz, hogy egyedül az új, második közúti híd oldaná meg a problémát — tudjuk jól, hogy az illetékesek igyekeznek is minden lehetőséget megtenni annak érdekében, hogy megteremtse felépítésének reális feltételeit — nekünk még a legoptimistább számítások

Jó kilátások a jövő évre

Ponyva 4 millió rubelért

Előtérben a polipropilén zsákszövet

Export a világ minden tájára

A szegedi kenderfeldolgozó ipar nem csupán hazánk legnagyobb vállalata, hanem európai színvonalon is annak számít. A nagyvállalat kereskedelmi szakemberei aktívan közreműködnek a piackutató munkában és jelentős üzletkötésekről számolhatnak be. A HUNGAROTEX Külkereskedelmi Vállalat hozza forgalomba szegedi gyárak termékeit, de közösen végzik a piackutatást.

Az idei esztendő produktumát az utolsó négyzetcentiméterig eladták és igen jó kilátásaik vannak a jövő esztendőre is. Nemrégén tértek vissza az afrikai orszá-

gokban tett piackutató körútról, valamint Iránból és Irakból. A gyár szakemberei a hagyományos termékek (kender- és pamutcikkek) mellett eladásra kínálják a poliamid áruikat, köteleket, polipropilén zsákszöveteket és más cikkeket. Előtérbe került és szívesen vásárolják a külföldi piacon a csomómentes hálót és pp-zsákszövetet. Az iraki és az iráni partnerek több száz ezer négyzetméter ponyva-zsövetet rendeltek a szegedi vállalattól.

A szegedi nagyvállalatnak a Szovjetunió régi és stabil piaca. A gyár megbízottja nemrégén tért haza Moszk-

vából, ahol aláírta a következő esztendő legjelentősebb üzletét: 4 millió 200 ezer négyzetméter ponyvát szállítanak 1970-ben a szovjet megrendelőknek. Ez a négy millió rubeles üzlet megnyugtató a gyárak jövő évi munkájához.

A gyár szakembereinek közreműködése a külkereskedelmi vállalattal több szempontból is szükséges és időszerű. A piacot közelebbről látják, információkat adhatnak a műszaki vezetőknek és gyorsabban, rugalmasabban követhetik a vásárlói igényeket.

A szegedi kenderfeldolgozó ipar termékei jelenleg eljutnak a világ minden tájára. Most a skandináv országokba, Kanadába, Tuniszba és Marokkóba utaznak a gyár megbízottai, de a jövő évi elképzeléseikben szerepel a Távol-Kelet országainak piaca is.

Felemelt vetőmagadagot javasolnak

A Körös-völgy állami gazdaságai és termelőszövetkezetei mintegy 200 ezer holdon vetnek kenyérgabonát az elkövetkező hetekben. A munkát megelőzően a Vetőmagfelügyelőség, az Országos Vetőmagtermeltető és Ellátó Vállalat szakemberei alapos vizsgálat alá vették a nemesített magvakat, de megvizsgálták a szokványvetőmagtételüket is. A csírázási próbák azt mutatják: a szeszélyes, csapadékos nyár miatt az új búzában több az élettelen szem, mint az elmúlt évben, s ezért felemelt vetőmagadagot javasolnak. A csírázási „meosok” féltelenként meghatározzák, hogy a szokásos vetőmagadagot hány kilóval emeljék a mezőgazdasági üze-

Vásár a vevőkért

A néhány esztendővel ezelőtti budapesti vásáron úgy éreztem magam, mintha a távoli jövő panoptikumában járnék. Ámultam a sok-sok csodaszép dolgon, és sóhajtozva távoztam. Akkoriban be kellett érni a látvánnyal. Most, hogy a második Budapesti Őszi Vásáron gyűjtött tapasztalataimat rendeztem, legelőször ez az emlék jutott az eszembe. Mert a változás szembetűnő. Az idei őszi vásár nem öncélú, az ugyan-csak bámulatra méltó produktum, a választék, a sok ezer hétköznapi használatra szánt szép cikk a jelené. Minden emberközébe jött, ha akrom, hazavihetem az új cipőt, rádiót, kabátot.

Az ipar és a kereskedelem megmozdult a fogszerzőkért. S ez nemcsak látható, hanem hallható is. A Budapesti vezérigazgatója említette, hogy a piackutatással kiderített igények alapján a nagyon keresett termékeket új módon is megpróbálják gyártani. A nagyvállalat, amennyiben kell, közös beruházásba kezd a kereskedelemmel, teremt magának „kapacitást”. Sőt a nagyobb kockázattól sem riad vissza, ha meggyőződnek arról, hogy szükségleteik a kereskedelem által nem rendelt termék — „saját kasszára” és veszélyre legyártják.

A gépipari pavilon leglátogatottabb sztárja az autómata mosógép. A Hajdúsági Iparművek piackutatást véggez, vajon a drága készüléket ténylegesen hányan igénylik. Beszéltem a Művek képviselőjével, aki elmondta: a kiállított példánynak számos testvére van már szerte, de addig nem árúsítják, míg megfelelő alkatrészellátást, szervizhálózatot — tehát a zavartalan használatot — nem biztosítják. Íme a nálunk eddig eléggé szokatlán gyári felelősség újszerű példája...

Akinek alkalmá van időről időre összehasonlítani fővárosi és vidéki kirakatokat, magis láthatja a jókora különbséget. Azt tudniillik, hogy a szegedi, a vásárhelyi, a makói ember sokkal kevessebből kénytelen válogatni. Rendkívül azt kapja, az kerül elé, ami a fővárosi üzletek ellátása után megmaradt. Esetenként a Budapes-

ten bárki által könnyen beszerezhető termékekből egyáltalán nem jut vidékre...

Örömmel fut; az igazságtalanságot végre felismerték az illetékesek, felismerte az ipar, a nagykereskedelem. A BÖV megnyitója előtt dr. Juhár Zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes nyilatkozta: „a vásár felfedezési alkalom a fővárosi és vidéki állami, szövetkezeti kereskedelemnek. Cél az is, hogy a vidéki kereskedelemmel megismertessék az importban kínálkozó lehetőségeket.”

Még tovább: az Egyesült Vegyiművek vezérigazgatója a sajtótájékoztató jelentette ki: „tarthatatlan, hogy a vállalat termékeinek 80 százalékát Budapesten adja el. Vidéken nemcsak eladni kell, hanem az új cikkeket meg kell ismertetni, kedveltetni, ezért áldozni kell a vállalatnak.” Az Országos Gumiipari Vállalat vezérigazgató-helyettese lényegében ugyanezt mondta a jövőndő kereskedelmi elképzeléseikről.

Bejártam vagy ötven pavilont, tanúsíthatom, hogy a vásár komolyan veszi hívatását. Nincs annyi felesleges reklám, helyette higgadt, célzatos piackutatást végeznek. Van jó értelemben vett agitáció, az új, cél-szerű, s hasznosabb termékek érdekében. S ez sem lebecsülendő. Hallottam a rendezőktől, hogy a megnyitást előtt alaposan megrostálták a bemutatandó termékeket — ám a fokozott gondosságra nemcsak a kulisszatitkokból lehet következtetni. Mindenütt ott látni az árcédulákat, a kereskedelmi megjelenés idejét, helyét. Megtoldom: a vásár nemcsak komolyan veszi hívatását, hanem felelősséget is érez munkájáért.

Szeged követeivel ezen a vásáron elvélve találkozhatunk. Miért?

A szövetkezetek, közszükségleti cikkeket előállító üzemek számára keresve sem lehet jobb fórumot találni! Kár, hogy hiányoznak. Annyal inkább kár, mert a magyar ipar és a kereskedelem felismerte a nagy lehetőséget, azt, hogy a legbiztosabb vevők itthon találhatók.

Matkó István

KEDD, 1969. SZEPTEMBER 9.

DÉLMAGYARORSZÁG 3

Fehér Kálmán